خبر

بالاخره مجمع عمومی بانک مرکزی تشکیل می‌شود

● **فارس:** مجمع عمومی بانک مرکزی با تأخیر بسیار، سرانجام شنبه آینده با حضور رئیس‌جمهور تشکیل جلسه خواهد داد. مجمع عمومی بانک مرکزی که همانند سایر مجامع باید تیرماه برگزار شود، امسال با تأخیر بسیار و در آخرین هفته بهمن‌ماه برگزار می‌شود.مجمع سال گذشته بانک مرکزی نیز آذرماه برگزار شد اما امسال برگزاری مجمع به ابهام تبدیل شده بود. صورت‌های مالی بانک مرکزی شنبه هفته آینده با حضور رئیس‌جمهور بررسی خواهد شد.

تعیین دستمزد ۹۵ کارگران به پس از انتخابات موکول شد

● **تسنیم:** بنا بر اعلام دو مقام کارفرمایی کشور، پس از بررسی هزینه سبد مصرفی کارگران در جلسه روز چهارشنبه کمیته مزد، برای جلوگیری از بهره‌برداری سیاسی تعیین دستمزد سال ۹۵ کارگران به پس از انتخابات هفتم اسفند موکول خواهد شد.محمد مروج‌حسینی، دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران با اشاره به اینکه نظر کارفرمایان برای تعیین افزایش دستمزد مطابق نرخ تورم است، گفت: در سال‌های اخیر قدرت خرید حقوق‌بگیران حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است؛ اما تولید ظرفیت افزایش مزد بیشتر از این را ندارد. تعیین میزان دستمزد کارگران براساس چانه‌زنی واقعی به بعد از انتخابات موکول می‌شود.وی افزود: سال گذشته ساعت سه بامداد دستمزد کارگران با نظر نهایی دولت تعیین شد. اعتقاد داریم دستمزد به هر میزانی تعیین شود، یک اثربخشی روی دستمزد دارد. اگر میزان دستمزد بالا باشد، قراردادهای اول سال بعد کارگران تجدید نمی‌شود و در نتیجه ریزش تعداد زیادی از کارگران بروز می‌کند؛همچنین اصغر آهنی‌ها، نماینده کارفرمایان در شورای عالی کار گفت: متأسفانه بنگاه‌های اقتصادی با رکود شدید مواجه‌اند و انبارها پر از مواد اولیه یا کالاهای نهایی است و اگر حقوق و دستمزد را بیش از اندازه منطقی افزایش دهیم، بنگاه‌های اقتصادی با رکود بیشتری مواجه خواهند شد و رکود هم به معنای مرگ بنگاه اقتصادی است. وی افزود: باید همه عوامل را با هم در نظر بگیریم و دستمزد معلول شرایط اقتصادی است. اگر رونق اقتصادی ایجاد شود و سودآوری و بهره‌وری بنگاه‌ها افزایش یابد، می‌توان دستمزد نیروی کارگر را نیز به میزان بیشتری تقویت کرد. آهنی‌ها با بیان اینکه «در جلسه گذشته شورای عالی کار پیشنهادهای مختلف درباره چگونگی میزان دستمزد در صنوف را به نمایندگان کارگری دادیم» گفت: قرار شده است در این جلسه کارگران طرح کارفرمایان را مطالعه و در جلسه این طرح را بررسی کنیم.

هجوم میوه‌های ترک به بازار

● **مهر:** رئیس اتحادیه میوه و سبزی، اسامی میوه‌های خارجی و قاچاق موجود در بازار داخل را اعلام کرد.رئیس اتحادیه میوه و سبزی گفت: درحال‌حاضر لیموترش پاکستانی، پرتقال مصری، نارنگی پاکستان، گلابی چینی، شاه‌بلوط، کدو حلوایی، شبرنگ و آلوی ترکیه، انگور شیلی و سیر چینی در بازار میوه یافت می‌شود.به گفته سیدحسین مهاجران، شاه‌بلوط، کدو حلوایی، شبرنگ و آلو، ازجمله میوه‌هایی هستند که از ترکیه وارد کشور می‌شود.

تغییر دستورالعمل قیمت‌گذاری خودرو به سال ۹۵ موکول شد

● **تسنیم:** رئیس شورای رقابت با بیان اینکه تغییر دستورالعمل قیمت‌گذاری خودرو به سال آینده موکول شد، گفت: اگر سال آینده بازار به سمت رقابتی‌شدن حرکت کرده باشد، شورا دستورالعملی تهیه نخواهد کرد. رضا شیوا درباره جزئیات مصوبات جلسه روز دوشنبه هفته گذشته شورای رقابت، اظهار کرد: در این جلسه، موضوع دستورالعمل قیمت‌گذاری خودرو مورد بررسی قرار گرفت و درنهایت اعضا تصمیم به ادامه اجرای دستورالعمل گذشته قیمت‌گذاری خودرو گرفتند. وی با بیان اینکه تغییر دستورالعمل قیمت‌گذاری خودرو به سال آینده موکول شد، افزود: سال آینده با توجه به اطلاعات دریافتی از بانک مرکزی و وضعیت بازار خودرو، اقدام به بررسی دستورالعمل خواهیم کرد به‌نحوی که اگر بازار به‌سمت رقابتی‌شدن حرکت کرده باشد، شورای رقابت دستورالعملی تهیه نخواهد کرد. رئیس شورای رقابت با اعلام اینکه در این جلسه بررسی قیمت دو خودرو جدید ایران‌خودرو و سایپا انجام شد، گفت: قیمت پیشنهادی سایپا برای خودرو ساینا با قیمت تعیین‌شده توسط کارشناسان شورای رقابت هماهنگ بود به‌همین‌دلیل قیمت این خودرو همان قیمت پیشنهادی سایپا شد. شیوا اضافه کرد: درباره خودروهای ما که محصول جدید ایران‌خودرو است، نیز شورا با توجه به تعداد خودروهای هم‌کلاس قیمتی این محصول در سطح بازار، تصمیم گرفت وارد قیمت‌گذاری این محصول نشود.

بازرگانان از خاطره‌های تلخ سال‌های تحریم می‌گویند

آدم‌فروشی به خاطر جایزه‌های میلیون دلاری آمریکا

تور سیاهان آفریقایی برای تجار ایرانی

شرق: تحریم برای بسیاری از تجار ایرانی تلخ بود؛ تلخ و پرضرر. هرچند برخی از تجار از سال‌های تحریم به عنوان رزمگاه و جنگ یاد می‌کنند که با هر دورزدن تحریم حس پیروزی به آنها می‌داد اما به‌هرحال هر بازی‌ای، سرشکستن‌هایی هم دارد. سرشکستن‌هایی که گاهی برخی از تجار را به مرز ورشکستگی می‌بُرد و پول‌هایی را هم روانه جیب واسطه‌ها و باندهای آفریقایی و آسیایی می‌کرد؛ گاهی با اطلاع و گاهی با دورزدنِ دورزنندگان تحریم. به‌هرحال با هر برگی که از سوی کشورهای تحریم‌کننده رو می‌شد، برگی هم از سوی تجار ایرانی رو می‌شد و این بازی رازآلود همچنان ادامه می‌یافت. اما وقتی فضا خاکستری می‌شود و بازی‌ها به پشت پرده انتقال پیدا می‌کند، رد پایی هم از سوءاستفاده‌کنندگان بر جای می‌ماند. اینجا بود که کشورها در صورتی حاضر به همکاری بودند که پول بیشتری به جیب بزنند؛ البته حتی در این بازی جدید هم کلک‌ها و شیطنت‌هایی رخ می‌داد. کشورهایی که وعده همکاری می‌دادند اما در میانه کار، محموله‌های ایرانی‌ها را به آمریکایی‌ها لو می‌دادند. در میان این کشورها، یونانی‌ها گویا بسیار کارکشته شده بودند و وضعیت بد اقتصادی خود را با این لودادن‌ها و دریافت جایزه‌های میلیون دلاری، کمی تلطیف می‌کردند. به‌هرحال از هر دری که وارد ماجرا شویم، روزنه‌هایی برای سوءاستفاده باز بود. بارهایی که پولش را به اجبار شناسانی‌نشدن به جزایر دورافتاده واریز می‌کردیم و ماحصلش، باری بود که تحویل گرفته نشده بود و پولی که از کف رفته بود. دراین‌میان از تسعیر ارز گرفته تا دست‌کاری اسناد، امری جاافتاده بود، اما همین هم سدی بود برای تجار تا درصورت کلاهبرداری از آنها، امکان شکایت به مراجع بین‌المللی را نداشته باشند. **در همین زمینه صفحه ۱۵ را بخوانید.**

آدم‌فروشی یونانی‌ها برای جایزه‌های میلیونی

حمید حسینی*

وقتی می‌گویند تحریم، آن چیزی که به یاد من می‌آید، محدودیت است و دردسر و هزینه و ساختن اسناد قلابی. در دوره تحریم، ما مجبور بودیم برای اینکه نفهمند کالاهایمان ایرانی است، اسنادی ارائه دهیم که نشان دهد کالای ما ایرانی نیست. برای همین مدام باید سندسازی می‌کردیم و از کشورهای همسایه گواهی مبدأ می‌گرفتیم تا کالاها، غیرایرانی شناخته شوند. البته حرفه ما بیشتر بارگیری محموله‌های نفتی از بنادر ایران و ارسال به مقاصد خارجی بود، اما اینجا هم مشکلات زیادی داشتیم. تعداد کشتی‌هایی که در آن شرایط تحریمی حاضر بودند ریسک نبود پوشش پی‌اندآی کلاب‌ها (P&I Club) را بپذیرند و برای حمل محموله به ایران بیایند، بسیار کم بود. برخی از صاحبان کشتی‌ها هم که اغلب یونانی بودند، بعد از چند بار که محموله از ایران می‌بردند، صاحب محموله را لو می‌دادند و از آمریکایی‌ها جایزه می‌گرفتند؛ یعنی همه اسنادی را که از بارگیری و حمل و تحویل محموله داشتند به اوفک (دفتر کنترل دارایی‌های خارجی آمریکا) می‌دادند و اوفک هم در صورت صحت اسناد، به آنها جایزه پنج‌میلیون‌دلاری می‌داد و شرکت‌ها و اشخاص دو طرف معامله را به فهرست تحریم اضافه می‌کرد. اصلا یکی از منابع اصلی شناسایی افرادی که تحریم‌ها را رعایت نمی‌کردند، همین اسنادی بود که صاحبان کشتی به اوفک ارائه می‌دادند. اتحادیه اروپا در بسیاری از موارد افراد و شرکت‌ها را بی‌دلیل وارد فهرست تحریم می‌کرد، اما اوفک با همین شیوه‌ها، افراد را به صورت مستند و با امکان اثبات، تحریم می‌کرد و کسی هم اعتراض نمی‌کرد که اشتباهی وارد فهرست شده است. بعد از این اتفاقات، ایرانی‌ها رفتند و کشتی‌های مخصوص حمل فراورده‌های نفتی را چارتر کردند و دیگر از این مسائل پیش نیامد. البته باز هم این افراد به دلیل تحریم نمی‌توانستند کشتی را به نام خودشان چارتر کنند، بلکه به اسم شرکای خارجی خودشان چارتر می‌کردند که ایرانی‌بودن آن مخفی بماند.

معمولا آمریکایی‌ها هر دو ماه یک‌بار فهرست جدید افراد و شرکت‌های جدید اضافه‌شده به فهرست تحریم را روی سایت منتشر می‌کردند. یک بار ما یک کشتی را برای بارگیری از بندرعباس چارتر کردیم و صبح روز جمعه در نوبت بارگیری بود که من متوجه شدم فهرست جدید منتشر شده است. وقتی فهرست را نگاه کردم دیدم دقیقا اسم آن کشتی‌ای که ما چارتر کردیم هم وارد فهرست شده است. با دفتر دوبی هم چک کردم و مطمئن شدیم این کشتی تحریم شده و اگر بار بزند و از ایران برود در هیچ بندری اجازه پهلوگیری ندارد. ما آن روز بار نزدیم و کشتی را خالی برگرداندیم، اما تا چند وقت پیش همچنان با صاحب کشتی که می‌گفت باید به دلیل چارترکردن، کرایه را بپردازید درگیر بودیم.

از این دست اختلافات و دردسرها زیاد بود. زمانی ما می‌خواستیم الیافی را برای یکی از واحدهای نساجی وارد کنیم، اما این الیاف به دلیل کاربرد دوگانه وارد فهرست تحریم شده بود. به هزار زحمت فروشنده را راضی کردیم که این الیاف را به نام الیاف مشابهی که کاربرد دوگانه نداشت، ثبت سفارش کند و بعد ما خودمان در ایران موضوع را با ستاد ویژه حل کنیم. کالا را از مبدأ تا ایران آوردیم و کسی گیر نداد، اما وقتی وارد گمرک کشور شدیم تا دو ماه سند و مدرک می‌دادیم که این الیاف را برای دورزدن تحریم‌های آمریکایی با یک نام دیگر ثبت کرده‌ایم، وگرنه نمی‌شد.

***رئیس اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی**

کلاهبرداری باندهای آفریقایی از ایرانیان در تحریم

مجیدرضا حریری
نایب رئیس اتاق مشترک ایران و چین

در دوران تحریم به دلیل محدودیت‌های بانکی، معاملات نقدی بود و پول آن هم از مسیرهای غیر رسمی منتقل می‌شد. پرونده‌های زیادی در اتاق ایران و چین داریم که ازآنجاکه محدودیت تجار ایرانی در زمان تحریم بر همه آشکار بود، تجار مجبور به انجام معامله‌ها در حجم کوچک از طریق اینترنت بودند؛ به‌همین‌دلیل طرف‌های خارجی را در اینترنت حضوری پیدا کرده‌اند و در معاملات خود پول هم برای آنها فرستاده‌اند؛ اما در بسیاری موارد، این شرکت‌ها قلابی بوده‌اند و پول به حساب شرکت یا شخصی تقلبی و کلاهبردار واریز شده است. مواردی بوده که تاجر نمونه کالا را در کشور مبدأ بررسی کرده، معامله انجام شده و ۳۰ درصد هم عموما در محدوده ۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار دلار پیش پرداخت داده است؛ اما بعد کالاهایی متفاوت از آنچه مقرر بوده برایش فرستاده‌اند. این اتفاق معمولا برای محصولات شیمیایی رخ می‌داد؛ زیرا به‌عنوان مثال سفارش اسید داده می‌شد؛ اما بعد آنچه در گمرک تحویل گرفته می‌شد، بشکه‌های پر از آب بود. برای مسائلی از این قبیل، دست به دامان پلیس فتا هم شدیم و دایره‌ای در دادسرا برای جرائم الکترونیکی ایجاد شد؛ اما آنها نیز نتوانستند کاری از پیش ببرند؛ زیرا اصل و بدل‌بودن این کالاها از روی ظاهر قضاوت‌کردنی نیست. اگر به دادگاه هم شکایت می‌کردیم؛ به‌این‌دلیل که پول از حساب تاجر به حساب فروشنده واریز نشده؛ بلکه از حساب یک صراف حواله شده است، هیچ مدرک محکمه‌پسندی در اختیار تاجر مال‌باخته نبود. حال آنکه تجارت با ال‌سی، یک معامله بین دو بانک است و فروشنده و خریدار باید بانک‌هایی معرفی کنند که بتوان آنها را شناسایی کرد و بانک هم هویت آنها را تأیید کند؛ اما در فضای تحریمی این سیستم اطمینان وجود نداشت؛ پول را به صراف می‌دادند و دست به دست بین صرافان می‌گشت تا عاقبت به مقصد حواله می‌شد. در این مسیر اگر کلاهبرداری می‌شد، هیچ مدرکی وجود نداشت که به دادگاه ارائه شود. البته این اتفاق‌ها به دلیل آن بود که در سال‌های قبل از ۹۱ به دلیل واردات بی‌حساب و کتاب، تعداد واردکنندگان ناشی و غیر حرفه‌ای هم زیاد شده بود و افراد زیادی به دلیل جذابیت ارز ارزان، وارد تجارت می‌شدند. صدها پرونده داریم که ایمیل طرف ایرانی را هک کرده‌اند و با آگاهی از کلیه مکاتباتش با طرف فروشنده، به صورت جعلی به نام فروشنده به او ایمیل داده‌اند که مثلا به دلیل تحریم‌بودن شما، این بار به حساب همیشگی پول نریزید و وجه را به حسابی جدید در یک جزیره که چندان هم شناخته شده نبود، واریز کنید. طرف هم غافل از اینکه ایمیل هک شده، پول را واریز کرده و وقتی کالا به دستش نرسیده، فهمیده که جریان چه بوده است. پس از پیگیری‌ها از چین متوجه شدیم، اغلب این کلاهبرداری‌ها توسط باندهای مافیایی‌ای که اغلب از کشورهای آفریقایی و آسیای میانه هستند، صورت گرفته است.

ادامه دعوای یک‌میلیون دلاری تاجر ایرانی و ترک

رضا کامی
رئیس شورای مشترک ایران و ترکیه

دوران تحریم دوران شکایت دوطرفه تجار ایرانی و ترک از یکدیگر بود که هرچند اغلب با گفت‌وگو حل می‌شد، اما برخی از آن ماجراها به پساتحریم نیز کشیده شد و حل‌نشده باقی ماند. مطرح‌ترین مشکل تجار ایرانی و ترک بر سر روابط پولی به‌واسطه حضور صرافان بود که در بیشتر مواقع به مشکل برمی‌خورد و ردوبدل‌کردن پول و دریافت کالا با مشکل مواجه می‌شد. از طرفی اغلب تاجران به دلیل شناختی که از یکدیگر در طول سال‌ها پیدا کرده‌اند حاضر به معامله نسیه با هم بودند، اما در سال‌های ۹۰ و ۹۱ که به یکباره نرخ دلار سه‌برابر شد، دعواها نیز آغاز شد. تاجر ایرانی از تاجر ترک کالایی را نسیه خریداری می‌کرد، اما در نهایت با سه‌برابرشدن نرخ دلار، توان بازپس‌دادن آن را نداشت. یکی از دعواهایی که هنوز نیز ادامه دارد بر سر یک میلیون دلار است که تاجر ایرانی نمی‌تواند این پول را بازپس دهد. از سویی در زمان تحریم مجبور بودیم کالاهایی را که از کشورهای اروپایی خریداری می‌کردیم، به امارات یا ترکیه بفرستیم و پس از آن دوباره به ایران وارد کنیم، اما در چند سال اخیر گمرک این دو کشور به این موضوع حساس از دورزدن تحریم‌ها آگاه شده بودند. بنابراین چاره‌ای نبود جز آنکه این کالاها دوباره از کشور امارات یا ترکیه به یک کشور ثالث که اغلب کشورهای آفریقایی گزینه‌های انتخاب بودند، برود و دوباره از آن کشور راهی ایران شود. به همین دلیل دست‌کاری اسناد گمرکی هم بسیار رواج داشت.

تحریم اندر تحریم توسط داخلی‌ها

محمدرضا نجفی‌منش
دبیر انجمن قطعه‌سازان

محدودیت‌های تحریم از هر طرف به فعالیت‌های اقتصادی فشار آورد. ما برای تولیداتمان یک نوع سنگ را از آلمان وارد می‌کردیم اما آنها در تحریم دیگر این ماده را به ما نفروختند. ما اینجا بسیج شدیم، یک تولیدکننده داخلی پیدا کردیم و توانستیم آن سنگ را در ایران بسازیم. به‌هرحال در برابر محدودیت‌های تحریم ما هم بی‌کار ننشستیم اما فشار نقدینگی هم زیاد شد و در شرایطی که چشم‌انتظار کمک داخلی‌ها بودیم، به جای کمک، فشار را تشدید کردند. خاطره بدی است؛ ما قبل از تحریم برای خرید از خارج، با پرداخت ۱۰ درصد از ارزش معامله در بانک‌ها گشایش اعتبار می‌کردیم یا از یوزانس بهره‌مند بودیم. بعد که تحریم شدیم، وقتی بانک‌های داخلی دیدند ما راه دورزدن تحریم‌های خارجی را پیدا کرده‌ایم، شروع کردند به تشدیدکردن تحریم‌ها. وقتی برای چین و هند گشایش اعتبار می‌کردیم، ابتدا ۱۰ درصد پیش‌پرداختی را که برای گشایش اعتبار می‌پرداختیم به صددرصد رساندند. بعد به این صددرصد هم ۳۵ درصد دیگر برای احتیاط اضافه کردند. یعنی دقیقا آمدند و فشار تحریم‌ها را کامل کردند. ۳۵ درصد اضافه می‌گرفتند که مطمئن باشند حتما کالا وارد می‌کنیم درحالی‌که قبلا ۱۰ درصد می‌دادیم و بقیه ارزش معامله را بعد از تحویل کالا پرداخت می‌کردیم اما این را بانک مرکزی به بانک‌ها بخش‌نامه کرد که برای گشایش اعتبار به هند و چین این کار را بکنند. توجیهشان این بود که مبادا کسی بیاید، ارز ارزان بگیرد و واردات انجام ندهد. البته تفاوت قیمت ارز مبادله‌ای و آزاد هم زیاد شده بود اما اینها ساده‌ترین راه را برای جلوگیری از سوءاستفاده انتخاب کردند و برای یک بی‌نماز، درِ مسجد را بستند. جالب این است که قوانینی که آن زمان تصویب کرده‌اند، هنوز هم لغو نشده است. البته عمل نمی‌کنند اما دستورالعمل آن هنوز باقی است.

بازتاب

تقدیر یونسکو از مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

● روابط‌عمومی مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در واکنش به یادداشتی با عنوان «فاجعه‌ای به نام پژوهش در صنعت نفت» که در تاریخ ۹۴/۱۱/۱۳ منتشر شد، توضیحاتی را به دفتر روزنامه ارسال کرده است که در پی می‌آید:

* مؤسسه مطالعات بین‌المللی انرژی در عرصه مطالعات اثرگذار بین‌المللی فعالیت‌های گسترده‌ای را داشته که در سنوات اخیر بر اثر نتایج این فعالیت‌ها در هفتمین جشنواره فارابی به‌عنوان مؤسسه پژوهشی شایسته تقدیر از سوی وزارت علوم تحقیقات و فناوری در حوزه بین‌الملل شناخته شده و لوح تقدیر از کمیسیون ملی یونسکو و کمیسیون ملی آیسکو به جهت نیل به دانش، پژوهش، توسعه و تعالی علوم انسانی کسب نموده است. لذا اظهار تأسف نویسنده از ازدست‌رفتن جایگاه بین‌المللی مؤسسه قابل نقد جدی خواهد بود.

* در مورد همایش‌های برگزارشده توسط این مؤسسه آخرین همایش برگزارشده در سطح بین‌المللی پانزدهمین همایش بین‌المللی بوده که با حضور مقامات عالی‌رتبه بین‌المللی ازجمله دبیرکل اوپک بوده که به‌هیچ‌عنوان در مقاله مذکور اشاره نشده است. ازجمله نکات مهم این همایش حساس‌سازی نسبت به مقوله جهانی گاز و نقش بی‌بدیل آن در سبد انرژی جهانی و توصیه سیاستی برای ایجاد نهاد مطالعاتی بین‌المللی در این خصوص بوده که در اجلاس مجمع کشورهای صادرکننده گاز GECF در تهران نیز اخیرا مورد بحث بوده است. لازم به ذکر است که برگزاری کلیه همایش‌های مؤسسه منوط به موافقت وزارت نفت و هیأت دولت می‌باشد که درخواست برگزاری همایش ۱۶ مؤسسه فعلا بنا به ملاحظات خاص وزارت نفت و دولت تصمیم‌گیری نشده و طبیعی است به محض تصمیم‌گیری کنفرانس اجرا خواهد شد. لذا تعطیلی همایش‌ها موضوعیت ندارد.

* در حوزه آموزش‌های تخصصی این مؤسسه در سال جاری بالاترین حجم برگزاری دوره‌های آموزشی بین‌المللی را در تاریخ خود داشته است. جهت استحضار خوانندگان محترم دوره‌ای به نام استراتژی و مدیریت پروژه‌های انرژی معروف به ESPM با دانشگاه گرونوبل فرانسه و انستیتو نفت فرانسه (IFP) که هر دو از مؤسسات معتبر بین‌المللی می‌باشند در حال برگزاری است ....

ادامه در صفحه ۱۵